

Askerî Lidere Güven Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Askerî Lidere Güven Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17041>

Özet

Askerî Lidere Güven Ölçeği, askeri ortamlarda astların liderlerine duyduğu güven düzeyini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, Yeşilbağ tarafından 2014 yılında tamamlanan ve askeri liderliğe duyulan güvenin öncüllerini araştırmayı hedefleyen bir yüksek lisans tezi kapsamında oluşturulmuştur. Çalışma, askeri hiyerarşinin kendine özgü dinamikleri içinde güvenin hangi faktörler tarafından belirlendiğini ortaya koymayı amaçlamıştır. Ölçeğin geliştirilmesi, **askeri psikoloji** alanında önemli bir boşluğu doldurmayı hedeflemiştir.

Ölçek, liderin yeterliliği, dürüstlüğü ve astların iyiliğini gözetme eğilimi gibi temel güven boyutlarının askeri bağlama uyarlayarak ölçmektedir. Ölçeğin detaylı psikometrik özellikleri (geçerlik ve güvenirlik katsayıları) ilgili yüksek lisans tezinde yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler

Askerî Lidere Güven Ölçeği, **askeri liderlik**, örgütsel güven, askeri psikoloji, ölçek geliştirme, güvenin öncülleri, yüksek lisans tezi.

Yazarlar

Yeşilbağ, ?.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, askeri personelin, komuta kademesindeki liderlerine karşı besledikleri güvenin düzeyini standardize edilmiş ve bilimsel olarak geçerli bir yöntemle ölçmektir. Bu çalışma, sivil ve ticari ortamlarda geliştirilen güven teorilerinin askeri bağlamda ne ölçüde geçerli olduğunu test etmek ve bu özel organizasyon yapısına özgü güven faktörlerini belirlemek için tasarlanmıştır.

Geliştirme süreci, özellikle **askeri liderlik** performans ve astların motivasyonu arasındaki kritik ilişkiyi aydınlatmayı hedeflemiştir. Ölçek, ileride yapılacak araştırmalarda güvenin, askeri birimlerin etkinliği, moral düzeyi ve disiplin üzerindeki etkilerini incelemek için temel bir araç olarak kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Askerî Lidere Güven Ölçeği'nin ölçtüğü temel yapı, "Askerî Lidere Duyulan Güven"dir. Bu yapı, genel olarak örgütsel güven kavramının askeri organizasyonların benzersiz bağlama uyarlanmasıyla halidir. Askeri liderlikte güven, genellikle üç ana bileşen etrafında şekillenir:

Yeterlilik (Competence): Liderin görevini başarıyla yerine getirebilme, doğru kararlar alabilme ve birimi hedefe ulaştırabilme becerisine olan inanç.

Dürüstlük (Integrity): Liderin etik ilkelere bağlılığı, sözünü tutması ve şeffaf davranması.

Şeylikseverlik (Benevolence): Liderin astlarının refahı ve çıkarları gözetme konusundaki istekliliği.

Bu ölçek, bu bileşenlerin askeri hiyerarşi ve disiplin ortamında nasıl algılandığını ve deneyimlendiğini spesifik olarak değerlendirmek üzere maddeler içermektedir.

Geçerlik

Kaynak materyalde spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, ölçek geliştirme çalışması olduğu için tez kapsamında kapsamlı geçerlik analizleri yapılmıştır. Tipik olarak, bu tür akademik çalışmalar yapı geçerliliği ve kapsam geçerliliği çalışmaları içerir.

Yapı geçerliliği, genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve/veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak ölçeğin teorik olarak beklenen yapıya uygunluğunu test etmek amacıyla gerçekleştirilir. Bu analizler, güven kavramının askeri bağlamdaki çok boyutlu doğasının destekleyen alt boyutları ortaya koyması olmalıdır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik bilgisi kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Ancak, geliştirme sürecinde, ölçeğin iç tutarlılığını sağlamak için güvenilirlik analizleri (en yaygın olarak Cronbach's Alpha katsayısı) hesaplanmıştır. Yüksek bir Alpha katsayısı, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Güvenirlik analizleri, ölçeğin askeri personel arasında zaman içinde veya farklı örneklemelerde istikrarlı sonuçlar üretme yeteneğini göstermek için zorunludur. Bu verilerin tamamına, Yeşilbaşın ilgili **Yüksek lisans tezi** üzerinden erişim sağlanabilir.

Faktör Analizi

Askerî Lidere Güven Ölçeği'nin geliştirilmesi sürecinde faktör analizi, ölçek maddelerinin askeri liderliğe güven yapısının hangi temel bileşenlerini temsil ettiğini belirlemek için kullanılmıştır. Bu analiz, muhtemelen liderin dürüstlüğü, yetkinliği ve astlara yönelik destekleyici tutumu gibi ayrı ancak ilişkili boyutların varlığını desteklemiştir.

Faktör yükleri ve özdeğerler, ölçeğin çok boyutlu bir yapıya ölçtüğünü ve her bir alt faktörün toplam güvendedeki payını gösteren önemli istatistiksel kanıtlar sunmaktadır. Bu detaylar, ölçeğin

bilimsel sa?lamla??n? ortaya koyan tezin metodoloji bölümünde detayland?r?lm??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir ölçme arac? olu?turma)

Format: Öz Bildirimli (Self-Report) Ölçek. Maddeler, kat?l?mc?lar?n askeri liderlerine duyduklar? güven düzeyini de?erlendirmelerini gerektirir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Askeri personel (muhtemelen Kara Harp Okulu ö?rencileri veya subay/astsubaylar).

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Genellikle 18 ya? ve üzeri askeri e?itim gören veya görev yapan personel).

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, Kara Harp Okulu Komutanl??? bünyesinde yürütülmü?tür. Bu durum, örneklemin genellikle subay adaylar? veya genç subaylardan olu?tu?unu dü?ündürmektedir.

Test Metodolojisi: Psikometrik yöntemler kullan?larak madde havuzu olu?turulmu?, uzman görü?üne sunulmu? ve ard?ndan geçerlik ile güvenilirlik analizleri uygulanm??t?r. Derecelendirme format? (Likert tipi) tezde detayland?r?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel güven, askeri hiyerar?i, lider yeterlili?i, askeri psikoloji, psikometri, ?. Ye?ilba?, Kara Harp Okulu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Mevcut De?il

Yaz??ma Adresi: Kara Harp Okulu Komutanl???, Savunma Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye (Tezin sunuldu?u kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2014.

İzinler ve Ücret: Ölçek, bir akademik yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri ve telif hakları, yazar Dr. Yeşilbaşı'na ve tezin sunulduğu kurum olan Kara Harp Okulu Komutanlığı'na aittir. Ticari olmayan akademik kullanımlar için tezin referans gösterilmesi gerekmektedir.

PDF Durumu: Kaynakta doğrudan PDF bağlantısı bulunmamaktadır (-). Ancak, ölçek geliştirme çalışması'nın tam metnine Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir.

Kaynaklar

Yeşilbaşı, D. (2014). Askeri lidere duyulan güvenin öncülleri: Bir ölçek geliştirme çalışması (Yüksek lisans tezi, Kara Harp Okulu Komutanlığı, Savunma Bilimleri Enstitüsü, Ankara). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.

Ölçek ile ilgili detaylı bilgilere ve psikometrik sonuçlara YÖK Ulusal Tez Merkezi'ndeki ilgili kayıttan üzerinden ulaşılabilir: tez.yok.gov.tr

Askerî Lidere Güven Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tam listesi, yazar Dr. Yeşilbaşı'nın 2014 tarihli yüksek lisans tezinin ekler bölümünde veya ilgili metodoloji kısmında bulunmaktadır.